

Forslag til forespørgselsdebat om nedsættelse af skatten

(Medlem af Inatsisartut, Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Finanser og Skatter)

Tak for forespørgselsdebatten. Naalakkersuisut er glade for debatten om, hvordan vi kan indrette vores skattesystem bedre i fremtiden. Men det er væsentligt, at ændringer i personbeskatningen sker baseret på grundige konsekvensanalyser.

I 2024 blev der gennemført en reform af personbeskatningen. Reformen var især til gavn for lav- og mellemindkomstgrupperne. Reformen øgede den disponible indkomst med i gennemsnit 8.830 kr.

Naalakkersuisut har i 2025 foretaget en foreløbig evaluering af personskattereformen. Evalueringen viste, at reformen målbart forventes at bidrage til at mindske den økonomiske ulighed i samfundet. Reformen har desuden givet personer i beskæftigelse i lav- og mellemindkomstgrupperne et økonomisk løft, og gjort det mere økonomisk attraktivt at gå fra arbejdsløshed til beskæftigelse.

Det fremgår, at forslagsstilleren mener, at en flad skat på 30 procent uden nogen former for fradrag er den enkleste og mindst bureaukratiske beskatningsform. En flad skat på 30 procent må imidlertid forventes at medføre en provenuedgang på omkring 600 mio. kr. årligt for det offentlige.

Det er dermed tale om en skattelempelse, som vil gøre det nødvendigt at skaffe højere indtægter på andre områder eller medføre markante besparelser i det offentlige. Det vil få vidtrækkende konsekvenser for vores samfund.

En bruttoskat vil dernæst øge den økonomisk ulighed i samfundet. Lav- og mellemindkomstgrupper kommer til at betale mere skat end i dag, hvorimod skatten falder for højtindkomstgrupperne.

To konkrete eksempler kan illustrere denne pointe¹:

- En person med en årsindkomst på 160.000 kr. vil med en flad skat på 30 pct. betale omkring 9.300 kr. mere i skat sammenlignet med i dag.
- En person med en årsindkomst på 500.000 kr. vil betale omkring 34.900 kr. mindre i skat sammenlignet med i dag.

For boligejere og -købere vil en fjernelse af rentefradraget bidrage til at gøre køb af bolig eller andelsbolig mere omkostningsfyldt. En flad skat og en ophævelse af rentefradraget vil dermed få mærkbare konsekvenser for boligmarkedet.

Et system med én fælles skatteprocent uden fradrag kan indebære visse forenklinger. De almindelige lønmodtagerfradrag medfører imidlertid ikke væsentlige administrative byrder, idet skatteopgørelsen sker elektronisk. Langt de fleste renteudgifter indberettes automatisk fra pengeinstitutterne.

For selvstændigt erhvervsdrivende må det lægges til grund, at der fortsat skal være fradrag for driftsomkostninger, renter og afskrivninger. Ellers vil ordningen indebære en markant skatteforhøjelse for mange erhvervsdrivende, herunder fiskere og fangere.

Selv med en væsentlig nedsættelse af skattesatsen til f.eks. 30 procent, er det fortsat mere attraktivt ikke at betale skat af en indkomst, f.eks. ved at undlade at oplyse om indkomsten. Der vil derfor fortsat være behov for indberetninger og kontrol m.v. for at mindske omfanget af skattesnyd.

Der vil være fordele forbundet med at forenkle skattesystemet. Men Naalakkersuisut mener, at det bedre kan bl.a. ske ved at automatisere mange af de nuværende processer.

Med disse ord ønskes Inatsisartut en god debat.

¹ Beregningseksempel:

Skat i dag: $(160.000 - 70.000) \times 43 \text{ pct.} = 38.700 \text{ kr.}$

Bruttoskat: $160.000 \times 30 \text{ pct.} = 48.000 \text{ kr.}$

Skat i dag: $(500.000 - 70.000) \times 43 \text{ pct.} = 184.900 \text{ kr.}$

Bruttoskat: $500.000 \times 30 \text{ pct.} = 150.000 \text{ kr.}$

Der er set bort fra beskæftigelsesfradraget (Suila tapit) og øvrige ligningsmæssige fradrag.